

Bibliografische gegevens**Titel:** Zeven megatrends.**Ondertitel:** Over leven en ondernemen in de nieuwe werkelijkheid.**Auteur(s):** Hans van der Heijden**Uitgeverij:** Vakmedianet, Alphen a.d. Rijn

Zeven megatrends

Erik Jan van Dalen

Hans van der Heijden heeft een neus voor timing. Tien jaar geleden publiceerde hij het boek *De WERKelijkheid van morgen*. Het boek kreeg veel publiciteit en het leverde hem lezingen en interviews op. Een te snelle update over trends en toekomstprojecties zou niet hetzelfde effect sorteren, maar de auteur voelt feilloos aan dat na een decennium voldoende is veranderd om opnieuw over dit onderwerp te publiceren. Met een eigentijds en vlot leesbaar boek biedt hij de lezer stof tot nadenken. Hans van der Heijden beschrijft de trend. De lezer dient daarna zelf de vertaalslag te maken naar de impact ervan op zichzelf of de eigen organisatie: een verstandige keuze. Het boek zet aan tot nadenken. Het is een lezenswaardig boek.

Schaarste op de arbeidsmarkt. Geen nieuw onderwerp. Maar wist u wat in Nederland het beroep is met het meest nijpende tekort op de arbeidsmarkt? Het antwoord: de wok-kok. Chinese restaurants mogen ze uit China halen. Het is één van de vele, tot een glimlach leidende, verschijnselen van waaruit Hans van der Heijden zeven megatrends destilleert. Iedere trend beschrijft hij aan de hand van concrete verschijnselen (zoals de wok-kok), maar vooral aan de hand van verbindingen tussen ogenschijnlijk losse verschijnselen. Zeven megatrends. Een pretentieuze titel. Want: zijn dit dan dé trends? En de trends met impact op wat? Het antwoord: Op leven en ondernemen.

Hans van der Heijden schetst hoe de wereld waarin wij leven en werken verandert. Dit zijn naar zijn mening dé zeven megatrends:

1. Digitaler
2. Grenzelozer
3. Pluriformer
4. Onzekerder
5. Verantwoordelijker
6. Vitaler
7. Ondernemender.

Digitaler heeft hij doelbewust als eerste genoteerd. Daarmee wil hij zeggen dat de trend alomvattend en dominant is. Digitalisering is niet nieuw, maar specifieke ontwikkelingen daarbinnen zijn dat wel. Zoals 3D printing, nanotechnologie of kunstmatige intelligentie. En vooral de gecombineerde markttoepassingen zijn anders en meer innovatief dan tien jaar geleden. Denk aan e-health oplossingen of autonoom autorijden. In mei 2016 verongelukte de eerste mens in een Tesla terwijl de auto op de *autopilot* reed. Het ongeluk werd wereldnieuws. Falen der elektronica? Het is maar hoe je het bekijkt, aldus Tesla. Na 130 miljoen automijl met de *autopilot* was dit het eerste ongeluk met dodelijke afloop. Tijdens het autorijden met de mens aan het stuur, is er elke 94 miljoen automijl een ongeluk met dodelijke afloop. De impact van digitalisering volgt ook uit het *internet of things*: van de mixer in de keuken tot e-health oplossingen: allerlei apparatuur is gekoppeld aan het internet. Daarmee neemt de kwetsbaarheid toe. De recente wereldwijde *ransomware* aanval is daarvan een voorbeeld. Experts zeggen dat dit pas een voorproefje is van wat ons te wachten staat. Cyber security is nog altijd een onderschat onderwerp. En wat te denken van de impact van de digitalisering in combinatie met nieuwe technologie? Denk aan: big data analyse en het gebruik ervan voor bijvoorbeeld marketing of beïnvloedbaarheid van groepen mensen. De invloed blijkt ook uit de opkomst van nieuwe bedrijven als Airbnb of Uber die tot voor kort ogenschijnlijk gesloten sectoren openbreken en razendsnel marktaandeel veroveren. Van der Heijden beschrijft een aantal van dit soort voorbeelden, waaruit blijkt waarom digitalisering een megatrend is.

De andere zes trends staan in een willekeurige volgorde. Van iedere trend noteert hij voorbeelden en verschijningsvormen, naar analogie van de wokkok, Tesla, Airbnb et cetera. De titel van de trend is een overkoepelende samenvatting. Terwijl ik het boek lees, bekruipt mij het gevoel dat alles 'meer' wordt. Het roept bij mij de vraag op wat er minder wordt. Nee, ik refereer niet aan de omstreden uitspraken van een Nederlands politicus. Ik refereer uitsluitend aan de vergrotende trap waarin Van der Heijden zijn zeven megatrends formuleert. Het kan toch niet zo zijn dat alles 'meer' wordt; waarom zouden er geen trends zijn over onderwerpen die we niet meer gaan doen of minder doen? Of op zijn minst 'anders' doen? Ik mis die bespiege-

ling in het boek. Het kan toch niet zo zijn dat we blijven doen wat we deden, maar dat er daarnaast alleen extra ontwikkelingen zijn? Dat gevoel roept het boek niettemin bij mij op. Of ben ik nu al bezig met de interpretatie, de zo noodzakelijke volgende stap waarvan Van der Heijden duidelijk schrijft dat hij hem niet zet in het boek, maar aan de lezer zelf overlaat?

Van der Heijden schrijft op een toegankelijke en eigentijdse manier. De hoofdstukken zijn onafhankelijk van elkaar leesbaar. Binnen ieder hoofdstuk is elke paragraaf een duiding van een verschijningsvorm van de trend en ook die zijn modulair leesbaar. Het past bij de haastige lezer anno 2017. Diagonaal, scannend lezen is prima mogelijk. En vindt u het boek dan nog te dik? Geen probleem. Met het boek koop je tegelijkertijd de verkorte versie: een samenvatting in zakformaat. Hoe eigentijds kun je een boek maken? Vakmedianet en Hans van der Heijden verstaan de kunst.

Mocht u nog twijfelen het boek te kopen, laat u dan overtuigen door de bestemming van de financiële opbrengsten van het boek: de Stichting lezen en schrijven. De stichting helpt laag- en ongeletterden in Nederland met lezen, schrijven of rekenen. Met de aanschaf van het boek steunt u dit werk. Maar bovenal steunt u beslist ook uw eigen reflectieproces op de vraag: de zeven trends, *what's in it for me and for my organisation?*

Over de auteur

Drs. Erik Jan van Dalen is Projectmanager HRM (advies en interim) bij Van Dalen HR Projectadvies en redactielid van het Tijdschrift voor HRM.